گنجینهٔ دستنویسهای پهلوی
و
پژوهشهای ایرانی
۳۴

دستنویس ف ۳۵

شایست نشایست (متن پهلوی ناقص)

آفرین زرتشت (متن اوستایی)

چیم درون (متن پهلوی)

به کوشش

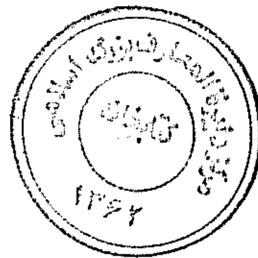
دکتر ماهیار نوابی دکتر کیخسرو جاماسپ آسا

و با همکاری فنی

دکتر بهرام فره‌وشی دکتر محمود طاووسی

از انتشارات
مؤسسهٔ آسیائی، دانشگاه پهلوی شیراز

ازاین کتاب ۱۰۰۰ نسخه ، یکصد نسخه روی کاغذ شفاف‌رنگین و نهصد نسخه روی کاغذسفید
در چاپخانه‌های مؤسسهٔ انتشارات دانشگاه تهران و شرکت چاپ اپناکو تهران، بچاپ رسید.
۲۵۳۵ شاهنشاهی

سرآغاز

اشارات دانشمندان و فیلسوفانی چون ابوریحان بیرونی و محمد زکریای رازی و شهاب الدین سهروردی به حکمت خسروانی و فلسفهٔ ایرانی، تذکر پولینیوس رومی دربارهٔ استفاده هرمیپوس یونانی از کتابهای زرتشتی، مطالبی که در کتابهای قابل استنادی چون مروج الذهب، مجمل التواریخ و القصص، نامه های پیغمبران بنی اسرائیل و احادیث اسلامی آمده است، وجود مراکز مهم علمی در نصیبین و رها و تیسفون و جندی شاپور، ترجمه های باز ماندهٔ عربی از زبان پهلوی، پیدایش دانشمندان و فیلسوفان و اندیشه مندان بلند پایه ای در دوران طلائی اسلامی یعنی دوران خلافت عباسیان، از این سرزمین، که شمار آنها از دانشمندان هر یک از کشورهای اسلامی دیگر و بلکه از همه آنها روی هم بیشتر است.

وجود سنگ نبشته های پارسی باستان و پارسی میانه و پارتی، نامه پهلوی اوستا، آثار بازمانده مانویان به زبانهای پارسیک و پهلوانیک و سغدی و ترکی و چینی و قبطی و کتابهای پهلوی (= پارسیک) چندی که تاکنون بجای مانده اند، همه دلالت بر وجود فرهنگ و تمدنی بزرگ و درخشان، از دیرباز، در سرزمین ایران بزرگ میکند که بر پایه های فلسفه ایرانی استوار بوده است.

علت هر چه باشد، سیاسی یا اقتصادی و یا اجتماعی یا تغییر خط و یا همه آنها با هم، قدر مسلم این است که بسیاری از آثار مدون دوران ساسانی و آغاز دوران اسلامی ایران از میان رفته است، و عده ای که از دستبرد زمانه رهائی یافته اند در موزه ها و کتابخانه های مهم اروپا و بیشتر در هندوستان و در کتابخانه های پارسیان نگاهداری میشود. اینها میتوانند روشنگر زوایای ناشناخته تاریخ و فرهنگ کهن ما باشند. و از این رو نگاهداری و چاپ و انتشار آنها و تشویق دانشمندان به مقابله و تصحیح و ترجمه این گنجینه ها که ما را به شناخت بیشتر زبان فارسی و غنای آن در بیان مفاهیم یاری میکند، بر ما واجب است.

و باز از این رو بود که هنگامی که دوست دانشمند و ارجمندم استاد دکتر ماهیار نوابی رئیس موسسه آسیائی

دانشگاه پهلوی پیشنهاد کرد که برای بزرگداشت پنجاه سال شاهنشاهی خجسته دودمان پهلوی شادی روان بنیان گذار آن پنجاه نسخه خطی پهلوی را از سوی مؤسسه آسیائی دانشگاه پهلوی چاپ و منتشر کنیم. این پیشنهاد را از دل و جان پذیرفتیم.

این پنجاه جلد کتاب پهلوی و کتاب بارگاه رضا هدیه هائی است که در این آیین ملی برگزاری جشن پنجاهه‌ی شاهنشاهی پهلوی با فروتنی به پیشگاه شاهنشاه آریامهر ریاست عالیه دانشگاه پهلوی و علیاحضرت شهبانو فرح ریاست عالیه مؤسسه آسیائی دانشگاه پهلوی تقدیم میشود.

فرهنگ مهر -
رئیس دانشگاه پهلوی

دیباچه

مؤسسهٔ آسیائی وابسته به دانشگاه پهلوی افتخار دارد که بزرگداشت
پنجاهمین سال شاهنشاهی دودمان پهلوی را، مجموعه‌ای، در پنجاه جلد، از دستنویسهای
پهلوی و اوستائی و پژوهشهای ایرانی چاپ کند و به دوستداران فرهنگ و
ادب ایران تقدیم دارد.

در تابستان سال دو هزار و پانصد و سی و سه شاهنشاهی، در گروهی سخن از خدمات
برجستهٔ رضاشاه بزرگ بدین سرزمین و روز تاجگذاری وی (چهارم اردیبهشت ماه
۱۳۰۵ هجری خورشیدی) میرفت، در آن هنگام اندیشه چاپ مجموعه‌ای از متن‌های
پهلوی یادبود پنجاهمین سال شاهنشاهی پهلوی را از خاطرم گذشت و سپس این اندیشه را
با رئیس دانشمند دانشگاه پهلوی جناب آقای دکتر فرهنگ مهر، که از شیفتگان
فرهنگ ایرانند و از یاری شناساندن این فرهنگ کهن هیچگاه دریغ نکرده و
نمی‌کنند، در میان گذاشتم تا اگر در این اندیشه با من همداستان باشند مراتب را

به شرف عرض شهبانوی فرهنگ پرور ایران، ریاست عالیه مؤسسه آسیائی برسانند

مگر اجازه فرمایند تا موسسه آسیائی بدین کار شایسته دست یازد.

جناب آقای دکتر فرهنگ مهر، با پیشانی گشاده و آغوش باز از این اندیشه استقبال

کردند و مراتب را به شرف عرض شهبانوی ایران رساندند و دیری نگذشت که فرمان

علیاحضرت شهبانو بدین کار نیک شرف صدور یافت و به مؤسسه آسیائی ابلاغ شد.

شورای استادان مؤسسه آسیائی، با الهام از نام خاندانی، که جشن بزرگداشت

شاهنشاهی آن را، مردم ایران امسال برگزار میکنند، چاپ کردن کتاب یا

دستنویسهای پهلوی را در درجه اول اهمیت قرار داد. کشوری که در آن بیش از هر کشور دیگر میتوان

به دستنویسهای پهلوی و اوستائی دست یافت کشور هندوستان است. هر چند بدبختانه

هوای گرم و نمناک آنجا با کتاب سازگار نیست و کاغذ را زود شکننده و تباه میسازد و می پوساند.

در فهرستی که جمشید کاووس جی کاتراک به نام «گنجینه های شرقی» (ORIENTAL

TREASURES) گرد آورده و به سال یکهزار و نهصد و چهل و یک میلادی (دو هزار و پانصد شاهنشاهی)

به چاپ رسانده است. از بیش از یکهزار دستنویس ایرانی و هندی نام برده که اکنون برخی
از آنها از میان رفته است. و این، نه تنها بواسطهٔ آب و هوای هندوستان بوده، بلکه بی توجهی
و نادانی هم در نابودی آنها بهره ای بسزا داشته است. گردآورندهٔ فهرست یادشده به نگارندهٔ
این سطور میگفت: «سالی پس از چاپ آن فهرست گذارم بخانه ای افتاد که خداوندان صاحب
چندین دستنویس پهلوی و اوستائی بودند. من آنها را دیده و پژوهیده و نام آنها را در فهرستم آورده بودم.
خداوند خانه بجهان دیگر شتافته بود. چون از کدبانو سراغ دستنویسها را گرفتم، وی آنها را از رهِ
دینداری و برای آنکه مبادا برگ پاره های آنها زیر پا بیفتد و برای وی گناهی بزرگ بشمار آید، به آب دریا سپرده بود.»
با این همه، هم اکنون، چندین صد دستنویس پهلوی و اوستائی در هندوستان هست
که تقریباً همه از روی دستنویسهای کهنه تر رونویس شده اند. بیشتر آنها روزگاری از آنِ کتابخانه های
شخصی بوده و رفته رفته به کتابخانه های عمومی و موسسات راه یافته اند تا بیشتر و بهتر از آنها نگاهداری شود
و کمتر در معرض نابودی قرار گیرند. از این کتابخانه ها میتوان کتابخانهٔ موسسهٔ شرقی کاما و کتابخانهٔ
«نخست دستور، مهرجی رانا» را نام برد که صاحب مجموعه های گرانبهائی از دستنویسهای پهلوی و اوستائی اند.

پاره ای از دستنویسها نیز توسط شرق شناسان به کتابخانه های مهم اروپا رسیده اند

که مهمترین آنها مجموعه دستنویسهای اوستا و پهلوی، دوازده جلدی کپنهاک است که توسط

شرق شناسی بنام وسترگارد به اروپا برده شد و جانشین او کریستین سن — CHRISTEN

SEN آنها را چاپ کرد و بر آنها دیباچه نوشت. این کتابها اکنون بسیار کمیاب

و چند مجلد آن نایاب است.

برای انجام دادن فرمان، از دوست دانشمندم دستور کیخسرو جاماسب آسا، دستور

بزرگ شهر بمبئی و رئیس کتابخانه «موسسه شرقی کاما»، یاری خواستم تا از هیأت امنای کتابخانه های

«موسسه شرقی کاما»، و نخست دستور مهرجی رانا» اجازه عکسبرداری از دستنویسهای پهلوی ایشان را بگیرد

و اگر خود یا دوستانش دستنویسهای ارزنده دارند بر آنها بیفزاید، کار گزینش دستنویسها برای

عکسبرداری نیز به عهده وی واگذار شد تا آنچه را مهم و میسور می دانند برگزینید. این کار به دشواری انجام

گرفت چه دستنویسها از طرف هیأت امنای کتابخانه ها و خاندان انکلساریا (که چند

دستنویس از این مجموعه متعلق به آنان است) تنها به او سپرده شد، و وی، امانت داری را

رنج سفر بر خود هموار ساخت و با دو جامه دان پر از کتاب به ایران آمد، سه ماه تمام از بام تا شام،
در چاپخانه های دانشگاه پهلوی شیراز و دانشگاه تهران گذراند و در همه جا با دستنویسها همراه بود.
من و همکارانم که از موسسه آسیائی نیز همه جا با وی همگام بودیم تا کار عکسبرداری و چند دستنویس
به پایان رسید ، دستور کیخسرو مجبور بود به بمبئی بازگردد ما نیز برای تطبیق عکسها با دستنویسها و رفع کمبود آنها
در پی وی به هندوستان رفتیم تا این مهم انجام شد . نامه ای نیز به پروفسور آسموسن استاد دانشگاه کپنهاک که
نوشتیم مگر اجازه تجدید چاپ دستنویسهای کتابخانه کپنهاک را از ناشر نخستین آنها - MUNKS
GAARD بگیرد، اجازه گرفته شد و نامه ها به چاپ رسید .

موسسه آسیائی سپاس و درود فراوان خود را به پیشگاه شهبانوی فرهنگ پرور که
با فرمان خود این افتخار را نصیبش ساخته ، تقدیم میدارد .

از جناب آقای دکتر فرهنگ مهر رئیس دانشگاه پهلوی که در راه پیشرفت کار از هیچ یاری
معنوی و مادی دریغ نکرد سپاسگزار است .

از دستور کیخسرو جاماسپ آسا که با یاری وی چاپ این مجموعه پنجاه جلدی میسور میشود

سپاسگزار است .

از پروفسور آسموسن که اجازه چاپ مجموعه اوستا و پهلوی کپنهاک به پامردی
او انجام یافت سپاسگزار است .

از دکتر بهرام فره وشی مدیر عامل اداره انتشارات دانشگاه تهران که چاپ کردن
بیست و چند جلد از این مجموعه را در چاپخانه دانشگاه تهران پذیرفت و چاپ آنها با مشاوره
فنی وی میسر شد سپاسگزار است .

از دکتر محمود طاووسی که تطبیق و ویراستن و آراستن هر صفحه از تمام این مجموعه بدست
وی و با مشورت وی انجام شد سپاسگزار است .

ماهیار نوابی
استاد و رئیس مؤسسه آسیائی

پیشگفتار

دستنویس ف ۳۵ (F 35) از کتابخانه نخست دستور مهرجی رانا در نوساری است، اندازه آن ۲۱/۳×۱۶/۸ سانتیمتر، دارای جلدی چرمین و محکم و ۲۱۶ صفحه است، هر صفحه‌ای یازده سطر دارد، بعضی از صفحه‌ها (چون ۱۱۶، ۱۱۹ — ۱۲۴) در اثر زنگ زدگی مرکب آن آسیب فراوان دیده است. چهار صفحه زائد سفید پس از صفحه ۱۵۲ جای دارد ولی متن و شماره گذاری صفحه ها بدون در نظر گرفتن آنها ادامه یافته است. پایان نویس فارسی آن (ص ۲۱۶) نشان میدهد که این دستنویس را هیربد ایرج جی دستور سهرابجی مهرجی رانا درشهر نوساری از روی نسخه کهنه‌تری (که بعقیده دابار در ۱۱۴۲ یزدگردی) به خط هیربد جمشید مانک بهرام داراب (سنجانا) نوشته شده بوده است، نوشته و در روز آوان ماه بهمن ۱۲۳۴ یزدگردی (=۱۸۶۵ میلادی) بپایان رسانده است.

متن‌های زیر در این دستنویس آمده است.

ص ۱ — ۱۹۵. متن پهلوی ناقص و جابجا شدهٔ شایست نشایست فصل‌های ۱ — ۱۷، ۲۱، ۱۸، ۱۹، و ۲۰ (تا بند ۹). برای آگهی از متن شایست نشایست نک. M. Boyce, Handbuch der Orientalistik iv, ii,1 (Iranistik), Leiden/Koln 1968, ۳۹، ۱، دنباله این متن را نیز کوتوال به چاپ رسانده است:

F. M. P. Kotwal: The Supplementary Texts to the Šāyest nē-šāyest, Copenhagen 1969.

ترجمه‌ای هم از آن وست کرده و درمجموعه کتاب‌های مقدس شرق ج ۵ ص ۲۳۹ —

۴۰۶ بسال ۱۸۸۰ درآکسفرد به چاپ رسانده است .

در صفحه ۱۵۸ ، ۲ ــ ۳ ، پیش از آغاز شایست نشایست شرحی است در باره پوشیدن روی مرده زرتشتی باپنام (دراین‌باره نگاه کنید به روایات فارسی از هرمزدیار فرامرز و دیگران ، بمبئی ۱۹۳۲ ، ۱۱۵ ، ۲ ، ۱۱۷ .

ص۱۹۶ــ۲۰۹ . متن اوستائی آفرین زرتشت با ترجمه پهلوی آن . متن اوستائی رامیتوان در اوستای وسترگارد (کپنهاگ ۱۸۵۲ــ۱۸۵۴) صفحه ۳۰۰ ــ ۳۰۱ دید ، برای متن پهلوی بایستی به "زند خرده اوستای" دابار (بمبئی ۱۹۲۷) صفحه ۱۸۱ــ۱۸۴ و ترجمه همو (بمبئی ۱۹۶۳) صفحه ۳۴۲ــ۳۵۰ رجوع کرد .

ص ۲۱۰ ــ ۲۱۵ متن پهلوی چیم درون (نک مقاله وست در مبانی فقه اللغه ایرانی ج ۲ ص ۱۱۶ و نیزشایست نشایست فصل ۱۴ و "پهلوی روایات با داتستان دینیک" فصل ۵۶ و ۵۸ .)

این دستنویس را دابار درفهرست توصیفی همه دستنویسهای کتابخانه مهرجی رانا ــ نوساری (بمبئی ۱۹۲۳) ، ۲۲ وصف کرده است .

ماهیار نوابی

(۱) صفحه‌های سفید از متن چاپی حذف شده است .

روایت در پهلوی از اوستا و زند

نبام ایزدان نیک باد آن

شوید تن درستش دیرزیوشنش

هر وهان فرارون

۵ کنش نام چست او

چون از اوستا پیدا به جبر دلو

داد گفت الیستید گفت پایه

وناه به دین گفت الیستید هست

۱۰ زمان آگرفت اورشت اردویش و نهر

[illegible]

بازایه و یاتو نافور

[illegible]

درم سنگ

[illegible]

[illegible]

بیست ۲۰

[illegible] ۶۰

شصت

[illegible]

لورد

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

است تر

٥

دیر

١٠

اش

نوش

[illegible]
وهونرک   وتروک یعنی کور سگ بچه

[illegible]
ونداور مردهم دستور

[illegible]

[illegible]

[illegible]
ناخن

٥

[illegible]
سگ   کور

[illegible]
دهن

[illegible]
یا   ناخن

[illegible]

[illegible]

١٠

[illegible]
ورای سیا یعنی زاغ سیا   کرکس

[illegible]

ونغد: یعنی مردوزناور؟

[illegible]
اشکند سایه

[illegible]

[illegible]
وندا ورمرد

[illegible]

۵ [illegible]
شوش

[illegible]
سر او دخمه روش کونشنه

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]
کودک

[illegible]

نهفته

نهانی

آسمان

باران

دهلیز

دهلیز

[illegible]

[illegible]
نیزه

[illegible]

[illegible]
خاکستر

[illegible] ۵

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۱۰
جان

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

پاک سنگ

[illegible]

پیوسته تا سال

١٠ [illegible]

[illegible]

برکنند زمین

[illegible]
شولين

[illegible]

[illegible]

[illegible]
برداراند — سال

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]
شولينه

[illegible]

[illegible]
سرگين — خاکستر

١٠ [illegible]
زن — اندام

[illegible]
نمک

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
پلکان یعنی نردبا

[illegible]
تنها

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
نردبان

۵ [illegible]
فزود

[illegible]
پاتخش

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
سرگین

[illegible]
وخاکستر آرد آرد

[illegible]
تمام

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
خانه ساختن

[illegible]
بمیرد نخست

وسر

[illegible]

کار اپن کنتن آتش رز

[illegible]

چیدن اکرج آتش

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

۵

خانه

۱۰

خاکستر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

تنافور

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

وابر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ٥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ١٠
[illegible]

[illegible]

٥

[illegible]

١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۵

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۱۰

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
٥ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
١٠ [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

آ بد

۱۰ [illegible]

[illegible]

سوره ۱۳

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۵

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۱۰

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

بیناک

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

نمودن

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]
مرده

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]
تن

اوزار
سازم

آورم

نتوانی
نه
ریمن

بیختن یعنی صاف کردن

اسباب هر صنعت مثل تیشه و اره نجار را و برن و تیک اهنگر را پس اینجا اسباب برداشتن نسابکه افتاده بود

پوده یعنی فرسوده و هم ریخته اعضا یا پوست زدن هم باشند و جدا شود

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۵

[illegible]

زبر — زیر — دوره

[illegible]

انبید — نبیر

[illegible]

[illegible]

خشنوش مانکو

[illegible] ۱۰

[illegible]

خوشنما نیکو

مجرم

خاک

خنک

زن بچه مرده زاید

سوس

پنبه

ابریشم

جامه چرمی رنگی نشده باشد زنان آن

جامه پنبه رنگی نشده زنان

[illegible]
بینه

[illegible]

[illegible]

[illegible]
بوسته

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بیتم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

زن آبستنی به زنان آورده شود
بزائی

[illegible]

[illegible]

دحد

[illegible] خاکستر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] زاشین ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible] پادیارش

شیر سرگین موس بشم

آبتن

نر

جبرم

زر

نیرنگ شستن

خاک آب

پاک سیم

آهن پولادین

چهار بار سنگ

آبگینه

زر کهربا

سنگ گوهر

آهن مروارید کهربا

زر و در سیم و گوهر و کهربا و مروارید و آهن و سنگ و غیره
چون آن آمیخته پاک شود چنانکه

گوهر پیروزه نوعی از سنگ بسد یعنی مرجان

باقی گوهر

٥

هیزم

بیلست دراز

١٠

خشک

دو انگشت

جاب

[illegible]
آب بر ؟ گذارند

[illegible]

[illegible]
نیرنگ نام دستور

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]
غلط

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
جزر کاه

[illegible]
[illegible] بیوستة

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]
انار

[illegible]

بن مرمیوه

[illegible]

به کییب امرود نام میوه

[illegible]

میوه

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥

[illegible]

نام میوه

[illegible]

گوشت و روغن و شیر و پنیر و اچار

[illegible]

شستن نیست وسترگ

[illegible]

سیاه نو

١٠

[illegible]

[illegible]

بینه

برمیوه و برزن افتد بیاشتی

بیان چیز اندازه‌ای که گفته و زندشتان که به آن آورده شود

بیان زن و کنیزان

[illegible]

[illegible] شنید

[illegible] بینه

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

رش

کوشوار

٥

ایورینک

١٠

[illegible]

[illegible]
اویکمان

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]
ورست

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]
ازیرخت

[illegible]

[illegible]

[illegible]
ساخته اندازه

[illegible]
زیاد اندازه

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
درست

[illegible]

١٠ [illegible]
جامه پیوسته

[illegible]

زمان زن دشتان

[Pahlavi text]

[Pahlavi text]

[Pahlavi text]
اندر شب پاک بید

[Pahlavi text]
تا روز پنجم شد شوئیند و از روز

[Pahlavi text]
فراز شد روز نهم

[Pahlavi text]
پاک

[Pahlavi text]
نشستن

[Pahlavi text]
از شد شب

[Pahlavi text]
زاده

[Pahlavi text]
روز چهل

[Pahlavi text]

[Pahlavi text]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]
روز

بیان زبان ریختن

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
ش
روز شعبان

[illegible]
کذرد

[illegible]
ش
روز شعبان

[illegible]
بود
هم روز شستن خرب

[illegible]

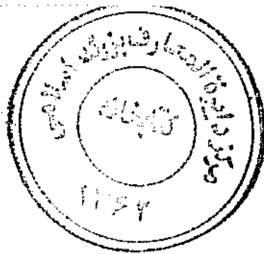
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
حور

باب زن دشتان:

زن بچه مرده زاید

الوریشک

پادزن رشتان

بیشتر یعنی رسم دینی

٥

زن رشتان

یا او اوس کس آمیخت

رشتن رش

شست ستیر

١٠

شانور

بیند

اندر سه گام شوید

دست بر تن آتش نهند

آب بیند فرمان گناه

۵

اندر آب نشیند پانزده

باران

روید اش از قطره

نه

اش با

۱۰

هم پرستش نه کنند

نباید که زن دشتان بر آتش و آب و غیره نگرد و دیگر روشنی در باران و از دور نگر نکند چنین گناه باشد

[illegible]

[illegible]

[illegible]
زنید

[illegible]
خانه

۵ [illegible]
افروزش زن

[illegible]

[illegible]

[illegible]
پیوسته ریمن

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

۵

آتش آب

کام

شو رد

شیشه آهن

۱۰

ققنوس

در باب کشتن گوید

[illegible]

[illegible]

[illegible]
کوسفند بشم

[illegible]
اشتر بشم شایه

[illegible]
انکشت

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
باز

[illegible]

[illegible]
دیبا پرنیان

[illegible]

[illegible]
پشمینه موینن

[illegible]
پینه کینی ابرشیمین

٥ [illegible]
چار

[illegible]
اندازه پهنا

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
نشستگاه دوم

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

در بابِ کُشتی چند سال را بستن

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
ایکوک دوبار شینی

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]
روید

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

دم آید و رود

و اگر اندر آن این

۵ بمیرد بیت کرد

بید

پنج سال او بن نیت از

پنج سال تا هفت سال

پدر آموختارش نه گناه

۱۰

از نه سال تا پانزده سال

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
شمار

[illegible]
بهشت

[illegible]
دوزخ

[illegible]
اعراف

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
بهشت

۱۰ [illegible]
نیک تو درد

[illegible]
که هرکدام بهشتی او آن ورگ‌مند

جهان دروند

که تنافور یک ثواب زیاده که گناه

از دوزخ خلاصی یابد خالص وه

دین ما هستیم پوریودکیشی هستم

کومیزیفی آمیخته دینی نکوتی یعنی پادشاهی

ربدتر داد جهود

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
باز یزد یزد

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
ستیر سی یزد نه باز یزد

[illegible]

[illegible]

[illegible]
ابر

[illegible]
تا

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]
وه دنیان

[illegible]
تا دست شوی شوید

[illegible]
بیچ کرفه رسد کند نه
چه

١٠ [illegible]
تا نسوس به نه زنند یزدان

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
ختنومن

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]
ختنومن

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]
نصير

[illegible]

[illegible]

مورع

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۵

[illegible]

[illegible]

بولسپریه

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۱۰

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
دوزخ

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]
برد دیگر زنده باز

[illegible]
کند

[illegible]
نمانید

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
نیوخشش

١٠ [illegible]
راز

[illegible]
سحر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

دروغ

[illegible]

۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

۵

[illegible]

۱۰

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

وزنع

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

روز

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible] نباده

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible] دخمه

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

چهارم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

٥

کتاب

فرورد یان

١٠

شدش یعنی سروش

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۵

کران   کناه تر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۱۰

[illegible]

در باب پرهیز کردن از کشتن گوسفندان و مرغان

بیدادی کشتن

نوس

بره ورزا اسپ

کارزار خروس

[illegible]

مرغ　　　　　　　　سگ سگین

[illegible]

و اما　　　　　　　　پرستک و پرستوک نام مرغ را زیاده پرهیز کردن

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

در باب سگدید گردن زنان آبستن دو سگ باید و چهار زن سالار و چهار ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

چهارده سال ~ ماه

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

ببندید و دارید

[illegible]

مادر

[illegible]

١٠ [illegible]

باد زیر باد دهن

[illegible]

زن

کہ زاید ده زن یاری کردن را

شاید بیخ زن به دوُر کار

زن پذیره پہلوی چپ

یک پہلوی راست گیرند و زن

۵ دست اندر گردن او انگندن و زن میان

گیرند کودک

برداشتن ناف بریدن

بلند کردن سه روز و سه شب میانه آتش

کودک کس نه گذشتن کودک

۱۰

[illegible]
پراهوم

[illegible]
شیر

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۵
شیر

[illegible]

[illegible]

[illegible]
ابر باران کم

[illegible]
شیر

[illegible] ۱۰
گاوان گوسفندان

[illegible]
تنگم مادر تباه

دبين انتيد

بود

كفتراك

كفة

١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
درم

[illegible]
ده درم سنگ

[illegible]
سنگ

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]
نرم

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
نرم

[illegible]
کوید　سه کوشه و سه مرتبه

[illegible]
چهار کوشه　بنجکوشه

[illegible]

[illegible]
پهنا

[illegible]
پهنا

[illegible]

[illegible]
حاصل است و فراز و ابر شر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
منوچهر

[illegible]
تازیانه

٥ [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

خروس بانک

[illegible]

ماکیان

[illegible]

زیان کاره ای کرند از مگس زیاده از حدارت

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

کره مور — برا کند

۵

۱۰

[illegible]
اکر شان
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۵ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۰ [illegible]
[illegible]
کرد

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۵

نمرن

[illegible]

[illegible]

[illegible]

آدرباد مارا سپند

[illegible]

کفنی

[illegible] ۱۰

کینه ورشت پاک آسانتر

[illegible]

پایه وناه اپی اند فرمان سروش چرنام

آگرفت اواورشتة اردوش خور بازای

یات تنافور ازش یک یک دوبار

کویم فرمان اپی سه درم تنک

چهار درم

تنک اگرفت اواورشتة

اردوش خور

بازا یات

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

چیم چپ

[illegible]

[illegible]

راست

[illegible]

[illegible]

[illegible]

رتو برزد

[illegible]

دهان

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

٥

۱۰

کیه اِنْ کو کر کسی بمیرد بدام

اندهید کمست شاید کردن چه

گوئید پ ... دیداد گو اگرچه اوشان

مه بر آن ... بر ان پ هلشن

هلند بر پ آن که آن چند زن بر پ آن

اندازه پ هلشن هلند

گو شافور پ پس آن دورخ

پ وندیداد گوید گو شان هست روان

وسترگ و جامه چه بدهد از گبنه

در باب اینکه کسی بمیرد در رفاه او
آتش روشن کردن

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۵ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
۱۰ [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
زعدوس

[illegible]
نادر

[illegible]

[illegible]

بوس پاک

٥

چوب

درباره چوب دندان گوید

١٠

دندان

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

سیر

۵

چاه آورشنه

پاک چاه آب شب

اواختر

۱۰

یک نیا اهوریرو

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ونریدار

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۵

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۱۰

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

نیرنگ

[illegible]

واند

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

پاک دارند

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۵

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۱۰

[illegible]

زیاش

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۵

[illegible]

نیکام

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۱۰

[illegible]

كتي خريد

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] سرشته

[illegible] ٥

شنوشه یعنی عطسه

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ستودگرانک

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

خانه استر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

کودک جرانی

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

اخو رود

[illegible]

روان

[illegible]

شمیدن شنیدن

[illegible]

[illegible]

[illegible]

هوشیدر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

حقیقت دو بار و سه بار و چهار بار گاتا در یزشن

بخوانند چرا نخوانند

دارند

[illegible]

[illegible]
سِنو

[illegible]
كتي

[illegible]

ثم
٥ [illegible]
مكان مكان

[illegible]
مكان

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]
بار زور

[illegible]
بيته

٥

آبادانش

١٠

پروخت

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

وندیداد

[illegible]

آسان از آن زمین کر درد

اشو بر فراز رویید دیگر

که خانه دیوان آدران

سیم که جوردا یعنی غله بر کارد

نسا پرهیز کند که ٥

هر ستور بر زانید بنجم که

هر ستور بر بول کند اول

تا آسانی که آن سوراخ خرفستران دیر

دوزخ دیگر که برمرده بر

بکرید سیم که دخمه بر کند ١٠

چهارم که آن که سوراخ خرفستران

[illegible]

[illegible]

نوفتران

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

آنج

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

فا؛

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

٥

١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

درون — دیو یاز کش

١٠ [illegible]

[illegible]

صفت دُرُون ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
کوشیدن از

[illegible]
فرست کنند یا که وراج از آن

[illegible]
درون کنند بیش هم درون

[illegible]
چاشنی کنند

[illegible]

[illegible]

[illegible]
خشنومن بیش د پس کند

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]
وشند بور زد

[illegible]

[illegible]
افتر

[illegible] ۱۰

[illegible]

مردم را ... اندر ...

پدرام

ضرور ضرور شاید

حقیقت پدران مرده را بیستی

از اوستا جاس پیدا کو زرتشت

پیش هورمزد نشست ازش واژ هم

ازش او هورمزد گفت کوم

سر و دست پای موی روی زبان تو

ایدون به چشم چون آنچه خویش و سترگ

آن دارید ردمان دارند اوم دست ده

ا دست تو به گیرم هورمزد گفت کو من

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

٥

[illegible]

١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

كاه بي علف

٥

١٠

٥

١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

آهن گداخته

[illegible]

آهن گداخته

٥

سوزد

١٠

دانستن

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
خواہد دانستن

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
یک از دیگر باز

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

پیر نیک

[illegible]

زاید

[illegible]

٥ [illegible]

روشن

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

o o o o

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible] o

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

درم

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]

درم جداتر

[illegible]

[illegible]

[illegible]

اکر رانش پنج یک

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]
اگرفت

[illegible]
اویرشت

[illegible]
اردوش سے پنجاه

[illegible]
لست صدو پنجاه

[illegible]
کرفه درون را

[illegible]
نیرنگ را

[illegible]
ویسپرد هزار

[illegible]
ده هزار دوازده هماست

[illegible]
صد هزار

[illegible]
٤ درخت

[illegible]

[illegible]

بیان اینکه کسی که بمیرد خویش و پیوندان را سه روز گوشت نباید خوردن و سه روز برای روان چیز خیر کردن

[illegible] اینچه

[illegible] هنگام نه گوشت باید

[illegible] پاسخ داد

[illegible] اندر خانه تن بمیرد

٥ [illegible] سه شب

[illegible] چیز گوشت او درون نه نهد

[illegible] شیر و پنیر و میوه و بیفشه

[illegible] او نهد پیوندان اوس

[illegible] چیز گوشت نه خورند اندر سه

١٠ [illegible] روز همه نیرش سروش باید کردن

[illegible] اینی را چه روان اوی از دست دیوان

خلاص

روز سروس به توان پاک بید

شب سیم هوشبام

نه درون یشتن یک رشن آستاد دیگر

رام ده سیم اردافروهر دجامه

بر درون نهر روز

شاید کشتن

ده روز ماهیکان سالیکان

روز

در اصل کتاب به درون سروش و نشخه نبود لیکن ضروری است

کہ جاب

کو خبر رسد

کہ آن جاب کو به میرد سروش

نیزند خوب

۵

خبر رسد

تا به شب بن

۱۰

اعلا مبارکی

رستاخیز نیز انگیزند

اورا

کنند اورا مار صورت

اینجه

تن به فرمان برادر به

او آن درد دهد که هم اوستا

وزند از کار کرفه آگاه

کنند چه این

اوستا را

سپارد

۵

شایستہ

۱۰

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

حقیقت بهرام بررده بستی

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]
بزه

[illegible]
کار

[illegible]
دو پیکر

[illegible] ١٠

[illegible]

١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

° ° °

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٨٧

حققت هنوز که برجا چند باید خواند

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]
میان

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۵ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۵

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۱۰

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

۵

۱۰

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

○ تمام شد ○ روایت پهلوی ○

کاتب و مالک این کتاب
ایرچ جی دستور سهراب جی بن دستور
کاوس جی بهرجی رانا ساکن قصبه نوساری
یزدان بکام باد

١٠

دعای پیغمبر گشتاسپ در زند و پهلوی

[illegible]

[illegible]

[illegible] ۵

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۰ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

٥

١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠

کاتب و مالک این کتاب
ایرج جی دستور سهراب جی
مهرجی رانا ساکن نوساری

حقیقت درون

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ایزدان

١٠ [illegible]

[illegible]

ایسم بوس

٥

١٠

٥

١٠

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

٥ [illegible]

[illegible]

[illegible]

دارد

[illegible]

[illegible]

کرد

١٠ [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] ٥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

١٠ ० ० ०

تمت الخیر این کتاب روایت پهلوی و دعای پیغمبر یکشناسب
و دیگر چندین حقیقت متفرد این را از کتاب هیربد جمشید بن مانک
بن بهرام ابن داراب نقل کردم کاتب من دین بنده هیربد ایرچ
دستور سهراب جی الملقب بمهرجی رانا ساکن قصبه نوساری
حقیر این کتاب را برای خود بروز آبان بماه بهمن سال هزار و ٥
دویست و سی و چهار از شهنشاه ایزدگرد شهریار نوشته شد

ایزدان بکام باد

کاتب و مالک این کتاب ایرچ جی دستور سهراب جی بن دستور کاوس جی الملقب به دستوران دستور مهرجی رانا ساکن قصبه نوساری یزدان بکام باد

١٠

The ms has been described by B.N. Dhabhar: Descriptive catalogue of all mss.... Meherji Rana Library-Navsari, Bombay 1923, 22.

Kaikhusroo M. JamaspAsa

to the Šayest ne-Šayest, Copenhagen 1969. Earlier translation by E. W. West, SBE V, Oxford 1880, 239-406. On p. 158. 2-3, before the commencement of Šnš ch. 15, there is a statement about covering the face of a deceased Zoroastrian with a padān 'mouth-veil'. On this cf. B.N. Dhabhar; the Persian Rivayats of Hormazyar Framarz and others, Bombay 1932, 115 n.2 and 117 n.9.

pp. 196-209: The Avesta text of Āfrīn i Zartuxst with its Pahlavi version. The Avesta text appears in the edition of N.L. Westergaard; Zendavesta, Copenhagen 1852-54, 300-301. For the Pahlavi text see B. N. Dhabhar; Zand-i Khūrtak Avistāk, Bombay 1927, 181-184. English translation also B. N. Dhabhar; Translation of Zand-i Khūrtak Avistāk, Bombay 1963, 342-350.

pp. 210-215: The Pahlavi text of Cim i Drōn. See West; GirP ii, 116 (cf. Šnš ch. 14 and Pahlavi Rivayat accompanying the Dātastān i Dēnīk chs. 56 58).

Introduction

F35 belongs to the First Dastur Mehrji Rana Library, Navsari. The ms (21.3x16 .8 cms) is bound in strong leather covers and contains 216 pages written 11 lines to the page, some of pages (e.g. 116 119-124) are badly damaged due to corrosive ink. There are four blank folios after p. 152 but the pagination and the text run concurrently. The colophon in Persian on p. 216 reveals that the ms was copied and completed on the day Avan month Bahman , A.Y. 1234 (=A.C. 1865) by Erwad Erachji Dastur Sohrabji Meherji Rana of Navsari from an older ms [written in A.Y. 1142, according to Dhabhar] by Erwad Jamshed Maneck Bahram Darab [Sanjana]. The ms contains the following texts:

pp. 1-195: The dislocated and incomplete Pahlavi text of the Sāyist nē sāyist containing chapters 1-17 21 18 19 and 20 (upto §9). For the text see M. Boyce, Handbuch der Orientalistik iv, ii, 1 (Iranistik), Leiden/Köln 1968, 39 n.1. The supplementary texts have now been edited by F.M.P. Kotwal: The Supplementary texts

Corrigenda to English Introductions

Serial No.	Ms.	Page	Line	Incorrect	Correct
2	R410	1	9	by him	by him for
		1	15	N.Y.	A.Y.
		2	4	1-22	§§1-22
		2	6	pp.	p.
		2	9	to	of
		2	21	and	und
3	D7	1	2	33.8x21.cms	33.8x21.4 cms
		1	4	Fium.	Fiume.
		1	18	Pahlaci	Pahlavi
		1	22	writen	written
		1	23	nimbered	numbered
		1	27	ma	ms
		1	29	90 7	90§7
		2	1	Bomby	Bombay
		2	6	hte	the
		2	23	Bombay, July 12,1975.	delete
7	J4	1	3	218	216
		2	1	202-218	202-216
		2	3	Framars	Framarz
8	J3	1	3	112	113
		1	19	1-3,5	1-3,45
		2	1	pp.89-112	pp.90-113
9-10	D10a	1	4	and	and contains 744 pages,
11	TD28	1	4	Page	Pages
		2		Maikhusroo	Kaikhusroo
14-15	R115	1	29	or	of
		2	26	amongest	amongst
16	J2	1	3	299	305
		1	19	Hanzangrem	Hazangrem
		1	24	versian	version
		1	26	23	§23
		1	33	25-28	§§25-28
17-18	R413	1	10	Meher	Mohor
23	R411	1	25	1889	1896
24	MU27	1	7-8	versians	versions
		2	3	Paris	Parsi
25	T65(a)	1	14-15	Kaurshed	Khurshed
26	MU29	1	5	158	161
		1	8	109	112
		2	1	millenium	millennium
		2	10	fo	of
28	T3	1	1	t	to
		2	10	hous	house,
29	D39	1	7	vovers	covers
		2	11	Tehen	Th[illegible]
31	F25	2	4	158,1.7-12:	157[illegible]-12:
		2	24	217,1.3-213	217,8-218
32	F11	1	18	cophist	copyist
		2	2	abbreciated	abbreviated
33	D3	1	1	of	is
		2	1	32-38,3	32-78,3
		2	16	Xaxvan	Saxvan
		2	21	text	texts
		3	6	149,6	139,6
		3	14	modle	model
34	F35	1	1	Mehrji	Meherji
		1	5	of	of the
		1	5	116	115
38	MU35	1	2-3	Meherbai	Meherbai N. Dordi

Printed in Tehran by the Tehran University
Press & Inaco Co. Press,
1976.

The Pahlavi Codices and Iranian Researches

Manuscript F. 35

Sāyest - nē - Šāyest
(Incomplete Pahl. text)
Āfrīn-i Zartuxst, Čim-i Dōrn

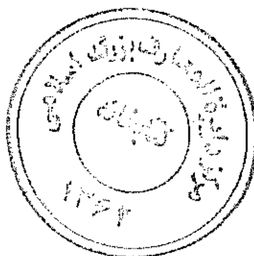
Edited by:

Dastur Dr. Kh. M. Jamasp Asa Professor Mahyar Nawabi

With the technical assistance of

Dr. M. Tavousi Dr. B. Faravashi

Published by the Asia Institute of Pahlavi University

34

Shiraz. 1976

By Order of

Her Imperial Majesty Empress

Farah Pahlavi,

The Shahbanou of Iran

Patron of the Asia Institute.